

**UNIVERSITATEA “LUCIAN BLAGA” SIBIU
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE ECONOMIE**

Rezumatul tezei de doctorat

**China și provocările politicii sale valutare în
contextul crizei economice și financiare mondiale**

Coordonator științific:

Prof. Univ. Dr. Ileana TACHE

Doctorand:

Anamaria Laura CREANGĂ (OROS)

Sibiu,

2013

CUPRINS:

<i>Lista lucrărilor publicate</i>	7
<i>Indexul figurilor</i>	8
<i>Indexul tabelelor</i>	11
Introducere	12
Subiectul și contextul cercetării.....	12
Scop și obiective.....	15
Metodologia și tipologia cercetării.....	16
Clarificări noționale.....	18
Neajunsuri ale statisticii chineze	18
Stadiul actual al cunoașterii	19
CAPITOLUL I: Evoluția principalelor monede internaționale sub impactul crizei financiare	23
1. Introducere	23
2. O scurtă istorie monetară	25
2.1 Apariția dolarului	25
2.2 Primele uniuni monetare în Europa	26
2.3 Etalonul aur	26
2.4 Moștenirea Primului Război Mondial: instabilitatea monetară.....	27
2.5 După război: Bretton Woods	28
2.6 Prăbușirea sistemului de la Bretton Woods și „șarpele monetar”	28
2.7 Sistemul Monetar European (SME).....	30
2.8 Realizarea Uniunii Economice și Monetare(UEM)	32
3. Condițiile, avantajele și dezavantajele unei monede internaționale	33
3.1 Ce este și cum devine o moneda internațională	33
3.2 Avantajele unei monede internaționale.....	36
3.3 Riscurile unei monede internaționale.....	38
4. Utilizarea principalelor monede internaționale în lume	39
4.1 Utilizarea publică	40
4.2 Utilizarea privată	45
5. Impactul crizei financiare asupra cursului de schimb euro-dolar	54

5.1 Rolul variabilelor fundamentale asupra evoluției ratei de schimb.....	54
5.2 Impactul crizei curente asupra cursului de schimb euro-dolar.....	62
5.2.1 Moneda de tip „safe haven” și riscul	62
5.3 Provocări și perspective asupra ratei de schimb euro-dolar în contextul crizei din zona euro.....	66
5.4 Previțiuni privind cursul de schimb euro-dolar	72
6. Concluzii.....	73
CAPITOLUL II : China în contextul economic internațional.....	75
1. Introducere.....	75
2. China politică	77
2.1 Sistemul politic.....	77
2.2 Corupția în China	83
2.3 Viitorul democratic al Chinei	85
3. China economică.....	87
3.1 Dezvoltarea economică în China: trecut, prezent și viitor.....	87
3.2 Problema energetică și degradarea mediului înconjurător.....	98
4. China internațională	104
4.1 China și Statele Unite.....	105
4.2 China și Asia.....	108
4.3 China și restul lumii	110
5. Concluzii.....	112
CAPITOLUL III: Politica valutară a Chinei și rolul internațional al renminbi.....	115
1. Introducere.....	115
2. Evoluția politicii valutare a Chinei	116
2.1 Perioada pre-reformă (înainte de 1978).....	116
2.2 Era reformei (1978 - 2005).....	117
2.3 De la fix la flotant (după 2005)	119
3. Estimarea cursului de schimb de echilibru al renminbi	123
3.1 Teoria parității puterii de cumpărare.....	126
3.2 Abordarea monetaristă.....	135
3.3 Cursul fundamental de echilibru (Fundamental Equilibrium Exchange Rate FEER).....	142
4. Utilizarea renminbi-ului in lume si perspective	146
4.1 Factorii care influențează utilizarea unei monede internaționale.....	147
4.2 Utilizarea monedei renminbi în lume	156

4.3 Scenarii ale viitorului Sistemului Financiar Internațional	160
5. Concluzii	165
CAPITOLU IV: Posibile evoluții ale politicii valutare a Chinei. Studiu de caz: Conflictul valutar și comercial dintre SUA și China din perspectiva teoriei jocurilor	169
1. Introducere.....	169
2. Teoria jocurilor în economie	170
2.1 Concepte fundamentale.....	171
2.2 Tipuri de strategii	174
2.3 Echilibrul în teoria jocurilor	175
2.4 Dilema prizonierului	176
2.5 Teoria jocurilor și relațiile economice internaționale	177
2.6 Politică comercială strategică și controversa tarifului optim.....	178
3. De la războaie valutare la războaie comerciale	179
3.1 Ce sunt războaiele valutare?	179
3.2 Războiul valutar și dezechilibrul contului curent	181
3.3 Principalii pierzători.....	183
3.4 De la război valutar la război comercial – o abordare istorică	183
3.5 Măsuri posibile de ajustare a dezechilibrelor	185
4. China, SUA și posibilitatea izbucnirii unui conflict comercial. O abordare din perspectiva teoriei jocurilor.	187
4.1 Evoluții recente ale politicii valutare a Chinei	187
4.2 Războiul valutar și comercial dintre SUA și China din perspectiva	191
teoriei jocurilor	191
5. Concluzii.....	204
Concluzii generale	206
Necesitatea și oportunitatea tezei de doctorat.....	206
Noutatea științifică a tezei de doctorat	206
Concluzii generale	207
Direcții viitoare de cercetare.....	215
Bibliografie	216
Anexe.....	238

REZUMAT

Cuvinte cheie: *China, renminbi, monedă internațională, dolar, politică valutară, euro, război valutar, teoria jocurilor*

Dacă ar trebui să caracterizez China într-un singur cuvânt, acesta ar fi *unicitate*. China este unică în felul ei: este singura țară-gigant din istorie care a cunoscut un ritm de creștere atât de spectaculos; este singura țară care a adoptat cu succes sistemul „capitalismului de stat”, considerat de unii o alternativă la sistemul capitalist al țărilor dezvoltate; este a doua cea mai bogată națiune a lumii, în timp ce o mare parte a populației se află la limita subzistenței; este unul dintre cei mai mari parteneri comerciali ai lumii, în timp ce moneda sa nu este pe deplin convertibilă și, în final, este singura țară comunistă de acest fel.

Motivele care ne-au determinat să demarăm acest proiect academic și să ne îndreptăm atenția asupra Chinei și a politicii sale valutare s-ar putea rezuma astfel. Există o curiozitate publică tot mai mare în lume, dar și în România, în legătura cu ridicarea spectaculoasă a Chinei și cu evoluția acestei țări. Putem discuta chiar despre anumite dominante ale acestei curiozități, precum „secretul” evoluției economice spectaculoase a Chinei, implicațiile evoluției monedei Chinei asupra celorlalte monede internaționale și asupra întregului Sistem Financiar Internațional sau rolul Chinei în cadrul recente crize economice și financiare mondiale. Desigur, există numeroase cărți, studii și articole științifice care tratează într-un mod mai mult sau mai puțin detaliat anumite aspecte ale evoluției Chinei și a politicii sale valutare. Cu toate acestea, am considerat că nicio lucrare consultată până în prezent nu a reușit să surprindă problematica Chinei sub toate aspectele ei, nu a reușit să integreze suficient de convingător evoluția monedei Chinei în cadrul Sistemului Financiar Internațional și să evidențieze importanța tot mai mare a acesteia. Mai mult, în România, lucrările de acest fel sunt aproape inexistente, cea mai mare parte a informațiilor despre China provenind fie dintr-un număr limitat de cărți străine traduse, ce cuprind informații generale despre economia și politica Chinei, fie din articole din ziare. De aceea, în țara noastră există în prezent o

reprezentare amalgamată de informații despre performanțele economice spectaculoase, practicile incorecte și conflictele cu lumea occidentală ale Chinei.

Scopul demersului academic îl constituie identificarea impactului politicii valutare a Chinei asupra Sistemului Financiar Internațional. Lucrarea de față își propune să analizeze modalitatea în care actuala criză financiară globală a redefinit rolul principalelor monede internaționale (dolarul și euro), precum și perspectivele unei noi configurații a Sistemului Financiar Internațional, în care renminbi-ul să rivalizeze cu dolarul și cu euro.

Pentru îndeplinirea scopului propus, am identificat următoarele **obiective specifice**:

- Analiza impactului crizei financiare globale asupra principalelor monede internaționale (euro și dolarul)
- Trasarea evoluției economice, politice și internaționale a Chinei în ultimele trei decenii în contextul global
- Evidențierea modalității în care economia Chinei a fost afectată de criza financiară globală
- Analiza evoluției politicii valutare a Chinei și identificarea valorii de echilibru a renminbi
- Evidențierea rolului monedei Chinei în cadrul Sistemului Financiar Internațional în prezent și pe viitor
- Identificarea posibilelor evoluții ale politicii valutare a Chinei în cadrul unui conflict valutar și comercial între China și SUA

Cercetarea științifică presupune folosirea unui set elaborat de **metode și tehnici de cercetare**. Printre metodele și tehnicile utilizate în elaborarea tezei de doctorat se numără *documentarea bibliografică* (cărți, articole și studii publicate în baze de date indexate internațional, articole publicate de către institute de cercetare sau organizații de tip „think-tank” precum Peterson Institute for International Economics, NBER, Brookings etc., rapoarte, bulletine lunare sau anuale ale BCE, FMI, Banca Mondială, BIS etc.), *previzionarea* (utilizarea metodei scenariilor pentru a construi, sub formă de variante posibile, perspectiva unei reconfigurări a Sistemului Financiar Internațional în care renminbi ar putea fi parte integrantă într-un viitor previzibil; utilizarea metodei evenimentelor precusoare în identificarea tendinței dominante privind evoluția cursului de schimb), *modelarea* (utilizarea unui model al teoriei jocurilor pentru a analiza conflictul valutar și comercial dintre China și SUA și pentru a clarifica modalitatea în care acestea interacționează în lumea reală.

Necesitatea demersului academic derivă din actualitate subiectului prezentat, precum și din dorința de a înțelege și anticipa modalitatea în care China și moneda ei se vor impune în

continuare pe scena internațională. În contextul actual al economiei internaționale apare oportuna ideea de a elabora o teză de doctorat în care să surprindem rolul Chinei și al renminbi în raport cu celelalte monede în cadrul Sistemului Financiar Internațional, precum și posibilele poziții adoptate de cele două mari puteri (SUA și China) în cadrul unui eventual conflict valutar și comercial.

Noutatea științifică a prezentei teze de doctorat pornește de la slaba dezvoltare și utilizare a teoriei jocurilor în cadrul economiei internaționale. Majoritatea articolele existente se bazează în special pe cercetarea fundamentală, conceptuală, teoretică, și foarte puțin pe o cercetare aplicată, empirică. Dacă îngustăm aria de cercetare și ne referim la conflictele valutare sau comerciale dintre două state, putem afirma că lucrările și articolele care tratează această temă sunt practic inexistente. Puținele lucrări în domeniu datează, în marea lor majoritate, din anii 1980-1990, abordând în special teoria tarifului optim și a liberalizării comerțului. Cu alte cuvinte, prezenta lucrare are rolul de a umple un gol în cadrul cercetării relațiilor conflictuale (comerciale și valutare) dintre SUA și China.

Lucrarea este structurată pe patru capitole și concluzii.

Capitolul I - *Evoluția principalelor monede internaționale sub impactul crizei financiare* analizează istoria principalelor monede ale Sistemului Financiar Internațional, precum și evoluțiile prezente ale acestora pe piețele financiare. Am constatat că, în ciuda controverselor legate de stabilitatea sa, dolarul este considerat în continuare principala monedă internațională, neavând în prezent niciun rival semnificativ. Prețul principalelor mărfuri și active financiare sunt exprimate în dolari, iar dolarul este preponderent folosit atât în tranzacțiile internaționale de către agenții privați, cât și ca monedă de rezervă de către băncile centrale din întreaga lume. Deși zona euro este comparabilă cu Statele Unite, atât din punct de vedere al dimensiunii economice, cât și din punct de vedere al dezvoltării piețelor financiare, moneda unică nu a reușit să se impună decisiv pe piețele internaționale. Mai mult, prezenta criză a datoriilor suverane din zona euro, precum și controversele legate de o eventuală dezmembrare a acesteia, au estompat serios posibilitățile monedei unice de a deveni următoarea monedă internațională.

Astfel, în prezent, dolarul american deține ponderea cea mai mare în rezervele valutare ale băncilor centrale. Deși ponderea dolarului a scăzut de la introducerea monedei unice în 2002 până în prezent, aceasta nu a avut loc pe fondul creșterii ponderii euro în rezervele internaționale, ci mai degrabă datorită creșterii importanței altor monede, cum ar fi cele ale țărilor emergente. De asemenea, dolarul și-a menținut poziția dominantă ca ancoră în cadrul

regimurilor valutare, deși numărul țărilor care folosesc dolarul ca ancoră a scăzut în ultimii 5 ani. Această evoluție nu este însă corelată cu dezvoltarea utilizării monedei unice, ci mai degrabă ca modificării unor regimuri valutare. Și în cadrul tranzacțiilor internaționale, dolarul este în continuare cel mai utilizat, un important argument pentru cererea de dolari fiind faptul că dolarii pot cumpăra petrol. Deși au existat în trecut numeroase încercări de a evita facturarea în dolari de către diverse țări OPEC, facturarea în euro a petrolului OPEC nu este încă o variantă viabilă. Analizând piața valutară constatăm că dolarul este de asemenea principala monedă utilizată în schimburile valutare, la mare distanță situându-se moneda unică.

În general, analiza pe regiuni continuă să întărească ideea că rolul internațional al euro are un puternic caracter geografic: internaționalizarea monedei unice este puternic concentrată în zona învecinată „Euroland-ului” și pe piețele mature. Realitatea ne arată o creștere modestă a rolului internațional al acestuia, fiind totuși a doua monedă internațională a lumii. Dolarul pare a fi în continuare principala monedă internațională, iar perspectivele unei schimbări în peisajul Sistemului Financiar Internațional într-un viitor previzibil sunt destul de limitate, euro fiind în prezent oarecum pus în umbră (cel puțin la nivel teoretic) de evoluția monedei Chinei.

Analiza evoluției cursului de schimb euro-dolar în contextul crizei financiare internaționale ne furnizează informații interesante. Astfel, dacă în general se consideră că evoluția ratei de schimb poate fi explicată cu ajutorul variabilelor fundamentale, convenționale, în timpul crizei financiare, analiza acestora devine irelevantă, din moment ce piețele devin extrem de volatile și, prin urmare, imprevizibile. În schimb, în analiza relației euro-dolar, am identificat unii factori ce au influențat evoluția ratei de schimb încă de la începutul crizei, factori atipici precum: repatrierea capitalului a investitorilor americani din zona euro către SUA, o refugiere în active stabile, sigure, din partea investitorilor din Statele Unite și din zona euro și o creștere a nevoii băncilor europene de lichidități în dolari americani. Toate acestea au jucat un rol decisiv în tendința pronunțată de apreciere a dolarului american după colapsul Lehman Brothers. Situația economică și politică actuală din zona euro a pus o presiune suplimentară asupra ratei de schimb, amenințând chiar existența absolută a monedei unice.

Pe parcursul primului capitol am evidențiat faptul că euro mai slab nu este în mod necesar un fenomen negativ, deoarece determină o îmbunătățire a competitivitatea exporturilor zonei euro. Mai mult, prețul petrolului și al altor comodități va scădea pe termen lung, ca o consecință a corelării negative între prețul comodităților și prețul dolarului. Totuși,

intensificarea crizei datoriilor publice din zona euro a cauzat neconcordanțe în sprijinul politic și economic asupra zonei euro, lucru ce a demonstrat că aceste criterii de convergență nu au putut învinge problemele istorice și geografice divergente. Au fost create chiar mai multe scenarii cu privire la anumiți membri ce ar părăsi zona euro; credem că perspectiva unei separări în zona euro este foarte improbabilă, din moment ce costul separării monedei unice ar fi enorm. În această situație, încercarea de a realiza o previziune asupra cursului de schimb poate fi provocatoare. În final, considerăm că salvarea zonei euro cu un euro ușor depreciat pare a fi alternativa cea mai plauzibilă.

Capitolul II – *China în contextul economic internațional* este o “radiografie” a Chinei, care prezintă în mod succint principalele caracteristici politice, economice și internaționale ale acestei noi superputeri mondiale. Evoluția spectaculoasă a acesteia în ultimele trei decenii, de la o țară închisă, de “lumea a treia”, la a doua cea mai mare economie a lumii a dus la apariția a numeroase controverse pe plan intern și internațional.

Astfel, din punct de vedere politic, China este în continuare o țară comunistă, condusă de un singur partid, puternic implicat în viața cotidiană a chinezilor, controlând practic totul. Deși puterea pare a fi clar delimitată, cei mai mulți lideri politici dețin funcții în toate cele trei sisteme, ceea ce face foarte greu de stabilit care este procesul decizional în China. Lipsa unui sistem politic deschis, democratic, a favorizat dezvoltarea și extinderea corupției, una dintre cele mai mari provocări pentru guvernul chinez fiind corupția din rândul guvernelor locale. Se estimează că nivelul corupției reprezintă între 10 și 20% din PIB-ul țării, deși China a evoluat de la una din cele mai corupte țări din lume în anii '90, la a 75 a din 183 în 2011, situându-se peste țări precum India sau Rusia.

În afara granițelor țării au loc numeroase dezbateri legate de viitorul democratic al țării, considerându-se că, atât din punct de vedere politic, cât și economic, actualul sistem politic nu mai este viabil. La nivel internațional, există o presiune tot mai mare pentru liberalizarea pieței financiare și reformarea sistemului financiar, pe măsură ce se așteaptă ca renminbi-ul să devină una din principalele monede de rezervă. Cu toate acestea, studiile arată că, în lipsa unui șoc extern semnificativ, Partidul Comunist Chinez va rămâne la putere în viitorul apropiat.

Modelul economic al Chinei este unul unic: China este singura țară-gigant din istorie care a crescut atât de repede sub un regim comunist. Economia Chinei a crescut de peste 20 de ori în perioada 1978-2010, cunoscând o creștere semnificativă chiar și în perioada crizei economice. Deși este a doua economie a lumii, din punct de vedere al PIB-ului pe cap de locuitor China este încă o țară din categoria medie de venit. Pentru a evita „capcana venitului

mediu” specifică țărilor în curs de dezvoltare, guvernul chinez trebuie să găsească surse alternative de creștere economică pentru a putea intra în rândul economiilor dezvoltate.

De-a lungul ultimului deceniu, creșterea spectaculoasă a Chinei a avut la bază doi mari factori: exporturile de produse ieftine și investițiile finanțate prin datorii. În același timp, consumul a scăzut gradual, iar rata economisirii a crescut, ducând la un dezechilibru al modelului de creștere care ar putea amenința economia chineză în viitor. Prin intermediul fenomenului denumit „efectului fluturelui” (în engleză, butterfly effect), această încetinire a ritmului de creștere ar avea un impact major și asupra altor regiuni, precum Statele Unite sau Asia. Pe de altă parte, o încetinire a economiei este necesară pentru a obține o creștere economică mai sănătoasă și mai echilibrată. Guvernul chinez trebuie să adopte o nouă strategie de reechilibrare, bazată mai puțin pe investiții și exporturi și mai mult pe stimularea consumului intern. Acesta poate stimula creșterea consumului prin adoptarea unor măsuri de asigurare a accesului gratuit la sistemul de sănătate, educație și pensie, fapt ce ar reduce nesiguranța referitoare la cheltuielile viitoare. O altă soluție de reechilibrare a economiei ar fi încurajarea sectorului serviciilor, care utilizează intensiv capitalul uman, fapt ce ar putea preveni creșterea șomajului ca urmare a unei eventuale încetiniri. Cu alte cuvinte, China trebuie să adopte o serie de măsuri care pot fi dureroase dar sunt necesare pentru a pune bazele unei creșteri sustenabile în viitor.

Creșterea economică spectaculoasă a Chinei din ultimele trei decenii a determinat și o creștere semnificativă a cererii de energie la nivel mondial. Aceasta este cel mai mare producător și consumator de energie primară, iar previziunile pentru următorii 25 de ani arată o dublare a cererii de energie a Chinei, cu implicații majore atât economice cât și politice. Creșterea cererii va pune presiune asupra prețului energiei pe piețele internaționale, în special asupra prețului petrolului. De asemenea, China va deveni tot mai dependentă de piețele externe pentru obținerea energiei, încurajând regimuri totalitare precum Iran, Venezuela sau Sudan.

Mai mult, cererea tot mai mare a Chinei pentru energie are, în afara implicațiilor economice și politice amintite anterior și consecințe asupra mediului înconjurător. În prezent, China este cea mai poluată țară din lume, depășind Statele Unite la emisia de gaze cu efect de seră. Răspunsul autorităților la toate aceste probleme ar trebui să se concentreze în primul rând asupra sectorului energetic, prin diversificarea surselor producerii energiei, reducerea consumului de cărbune și intensificarea utilizării surselor alternative.

Din punct de vedere al relațiilor internaționale, China a adoptat o poziție tot mai activă în ultimii ani, prin stabilirea de parteneriate strategice și prin întărirea relațiilor diplomatice cu

principalele puteri ale lumii. Relația Chinei cu Statele Unite, marcată în trecut de numeroase tensiuni diplomatice, este în prezent una de cooperare, Statele Unite fiind principalul său partener comercial. Cu toate acestea există în continuare numeroase puncte divergente între cele două puteri, de la politica valutară a Chinei, siguranța produselor chinezești, susținerea tacită a programelor nucleare ale Coreei de Nord și Iranului și încălcarea drepturilor omului până la problema Taiwan-ului și Tibetului. Relația Chinei cu Asia, și în special cu țările ASEAN, este atât de natură economică, dar mai ales strategică. 6 din primii 10 parteneri comerciali ai Chinei se află în Asia, dar aceasta este interesată de asemenea și de menținerea unei relații bune cu vecinii săi, de teama izbucnirii unor conflicte la granițele sale. Relația cu Japonia, considerată cea mai “sensibilă” relație externă a sa, este în prezent una de cooperare economică, Japonia fiind al doilea mare partener al Chinei. China și Uniunea Europeană formează în prezent cea mai mare cooperare economică din lume, deși relația dintre cele două a cunoscut anumite dificultăți după 2005, dificultăți care au avut la bază problema drepturilor de proprietate intelectuală, a încălcării drepturilor omului și a siguranței produselor, deficitul comercial tot mai mare al UE față de China precum și politica valutară a acesteia din urmă. Cooperarea Chinei cu țările în curs de dezvoltare din Africa, America Latină și Orientul Mijlociu are la bază în special interese economice, datorită cererii tot mai mari a Chinei pentru materii prime (în special din Africa, dar și din America Latină) și petrol (Orientul Mijlociu furnizează aproximativ jumătate din petrolul importat în China).

Toate acestea relevă faptul că atitudinea Chinei față de responsabilitățile sale economice și sociale nu a reușit întotdeauna să țină pasul cu influența sa economică asupra lumii. Astăzi nu vorbim despre “ce s-ar întâmpla dacă” aceasta ar influența sistemul internațional, ci despre “când” se va întâmpla acest lucru. Apare astfel întrebarea dacă această nouă superputere va putea să își depășească condiția și să accepte responsabilitățile caracteristice lumii dezvoltate.

Capitolul III – *Politica valutară a Chinei și rolul internațional al renminbi* studiază principalele controverse ale politicii valutare chineze și analizează rolul monedei Chinei în cadrul Sistemului Financiar Internațional. Din analiza efectuată am constatat că reformarea regimului valutar în China a reprezentat principalul factor care a determinat creșterea importanței acesteia pe piața comerțului mondial după 1978. Rolul cursului de schimb s-a modificat o dată cu politica “ușilor deschise”, iar tranziția către un sistem în care valoarea monedei pe piețele valutare să fie determinată de cerere și ofertă s-a făcut gradual, pe parcursul a peste 15 ani. Decizia care a influențat decisiv utilizarea renminbi pe piețele internaționale a fost introducerea, pe data de 21 iulie 2005, a unui regim de curs de schimb

administrat, legat de un coș de valute, punând astfel capăt unui deceniu de fixare a renminbi-ului în raport cu dolarul. Autoritățile au apreciat cursul de schimb cu 2.1% (de la 8.28 la 8.11 RMB pentru un dolar), promițând o mai mare flexibilizare a acestuia în viitor. Până la sfârșitul anului 2008, rata nominală de schimb dolar-renminbi ajunsese la 6.83, reprezentând o apreciere de 21% comparativ cu 20 iulie 2005.

Cu toate acestea, după 2005, majoritatea studiilor empirice de estimarea a cursului de schimb de echilibru, având la bază abordări bazate pe paritatea puterii de cumpărare sau FEER, au scos în evidență nivelul semnificativ de subevaluare a monedei chineze. Analiza pe care am realizat-o cu ajutorul teoriei parității puterii de cumpărare, a modelului monetar și a metodei cursului fundamental de echilibru ne dezvăluie un rezultat similar: subevaluarea renminbi în medie cu 5-10 procente.

Toate aceste evoluții ale politicii valutare a Chinei au adus în discuție posibilul rol al monedei chineze pe piețele financiar internaționale. Astfel, viitorul renminbi-ului pe piețele financiare internaționale ca alternativă la dolar depinde de capacitatea și disponibilitatea guvernului chinez de a promova convertibilitatea monedei și dezvoltarea pieței financiare interne. Pentru ca renminbi să îndeplinească însă rolul de monedă internațională, China trebuie să îndeplinească toate aceste condiții vitale, deoarece acestea au rolul de a susține moneda Chinei pe piețele financiare și de a oferi încredere investitorilor internaționali. Deși este a doua economie după dimensiunea PIB-ului, dezvoltarea piețelor financiare chineze rămâne însă în urma altor mari economii în două feluri: piețele financiare domestice sunt încă supuse unui set de restricții, iar piața domestică este în mare parte închisă pentru investitorii străini. În aceste condiții, este de preferat ca liberalizarea contului de capital să se facă treptat și cu mare atenție. Fără o dezvoltare instituțională suficientă, există numeroase riscuri majore asociate cu expunerea la fluxurile de capital, în special în sectorul financiar.

Mai mult, statutul unei monede se schimbă de obicei treptat, în timp. Dată fiind situația monedei chineze și a reformelor începute până acum vor mai trece câteva decenii până ce aceasta va deveni o monedă internațională reală. Este deci dificil de prezis cât de curând se va întâmpla asta. Va fi necesar ca renminbi-ul să devină o monedă majoră în facturarea comerțului internațional pentru a fi acceptată în rezervele de valută ale altei țări și să devină o monedă-vehicul larg răspândit în tranzacțiile financiare externe. Mai mult, din punct de vedere politic nu este cert dacă alte țări vor accepta cu încredere renminbi-ul pentru diversele întrebuințări internaționale, aceasta fiind o monedă eliberată de o țară condusă de un partid comunist. Doar timpul va putea spune ce rol va juca aceasta în sistemul financiar internațional.

Date fiind aceste limitări și restricții, renminbi-ul are în prezent o întrebuințare internațională limitată, mai degrabă regională, în comerț și într-o anumită măsură în piața internațională de obligațiuni. Deși s-au făcut progrese semnificative în vederea utilizării acestuia și în afara continentului asiatic, sunt necesare încă reforme substanțiale pentru acceptarea acestuia pe scară largă. Astfel, este puțin probabil ca renminbi să devină o monedă mondială înainte de 2020. Până atunci dolarul va continua să fie principala monedă internațională în special datorită inerției: toată lumea utilizează dolarul pentru că toți ceilalți îl folosesc. Deși s-au avansat scenariile ale unui posibil sistem multipolar, în care rolul principal să fie jucat de perechea euro-dolar-renminbi, DST sau Bitcoin, neajunsurile unui astfel de sistem mă determină să afirm că Sistemul Financiar Internațional nu va suferi o schimbare semnificativă în viitorul apropiat.

Capitolul IV - *Posibile evoluții ale politicii valutare a Chinei. Studiu de caz: Conflictul valutar și comercial dintre SUA și China din perspectiva teoriei jocurilor* este dedicat analizei evoluțiilor politicii valutare a Chinei, în contextul recentelor dispute valutare și comerciale dintre China și principalul său partener, SUA. Evoluțiile spectaculoase care au avut loc pe scena economică și financiară a lumii au dus la numeroase conflicte între marile puteri. Bătălia pentru supremația pe scena mondială au determinat anumite guverne să apeleze la practici incorecte, precum manipularea valutară pentru menținerea competitivității exporturilor. China a fost acuzată în mod repetat de către partenerii săi comerciali, în special Statele Unite, că își menține în mod artificial moneda la un nivel scăzut, acumulând astfel un nivel excesiv de rezerve valutare în dolari. La rândul ei, SUA a amenințat cu impunerea unui tarif vamal suplimentar asupra tuturor importurilor provenite din China, în cazul în care aceasta nu își ajustează moneda.

Istoria ne-a arătat că, o perioadă caracterizată de devalorizări competitive și războaie valutare poate fi urmată de dispute comerciale, tarife vamale și în final, de un război comercial. În aceste condiții am decis construirea unui joc prin care să analizez decizia SUA de a amenința China cu impunerea unui tarif vamal suplimentar asupra tuturor importurilor în cazul în care aceasta din urmă refuză să își aprecieze moneda, precum și posibilele răspunsuri ale Chinei la acțiunile SUA. Teoria jocurilor este definită ca studiul modelelor matematice de conflict și cooperare între factori de decizie. Practic, aceasta utilizează instrumentele matematice pentru a-și exprima ideile în mod formal. Cu toate acestea, în studiul de față am utilizat teoria jocurilor nu atât ca pe o ramură a matematicii, ci ca o ramură a științelor sociale, al căror scop este de a înțelege comportamentul dintre doi actori (decidenți) care interacționează într-un anumit context. Din acest motiv, nu am utilizat calcule matematice

complicate, considerând că rezultatele obținute ca urmare a aplicării teoriei jocurilor sunt interesante doar în cazul în care sunt confirmate de intuiție.

În lucrarea de față am arătat, într-un mod mai puțin formal, modalitatea în care doi jucători importanți din cadrul relațiilor economice internaționale – SUA și China – interacționează în cadrul politicii comerciale stregice. Cu ajutorul instrumentarului furnizat de teoria jocurilor, am studiat oportunitatea deciziei SUA de a amenința China cu impunerea unui tarif vamal asupra tuturor exporturilor în cazul în care aceasta din urmă refuză să își aprecieze moneda, precum și posibilele răspunsuri ale Chinei la acțiunile SUA. Rezultatul jocului a demonstrat faptul că declanșarea unui război comercial ar aduce beneficii suboptimale pentru ambii jucători. Deși SUA ar obține beneficii maxime dacă guvernul chinez ar răspunde recomandărilor venite din partea acesteia și ar lăsa moneda națională să se aprecieze treptat, echilibrul jocului este dat de strategia în care SUA amenință, dar decide să nu impună un tarif vamal suplimentar. Astfel, rezultatul jocului ne duce cu gândul mai degrabă la un război psihologic, decât la un război valutar. Mai mult, rezultatul jocului este foarte aproape de realitate, întrucât în trecut SUA a amenințat China cu folosirea unor instrumente de protecție în cazul în care aceasta nu își apreciază moneda. Congresul american a înaintat un proiect de lege care prevedea sancționarea Chinei prin impunerea unui tarif vamal de 27.5% în mai 2005.

Toate acestea ne determină să afirmăm că, dată fiind necesitatea guvernului chinez a continua reforma valutară a Chinei și de a lăsa în continuare renmibi-ul să se aprecieze până la valoarea de echilibru, este posibil ca în viitor să asistăm la o apreciere a monedei chineze și la o relaxare a tensiunilor dintre cele două state, chiar fără (sau mai ales fără) intervenția guvernului american.

Bibliografie

1. Adler, M., Lehmann, 1983. Deviations from Purchasing Power Parity in the Long Run. *The Journal of Finance* Vol. Xxxviii, No. 5, December 1983;
2. Anderson, J., 2005. The complete RMB Handbook (Third Edition). *Asian Economic Perspectives*, UBS Investment Reaserch. Disponibil la <http://www.econ.hku.hk/~xiaogeng/Teaching/Readings/The%20Complete%20RMB%20Handbook%203rd%20ed.pdf>
3. Anderson, J., 2007. No Really, How Competitive are China`s Exports? *UBS Investment Reaserch*, Asian Focus, 16 Aprilie
4. Anderson, J., 2008. China`s Industrial Investment Boom and the Renminbi. În Goldstein, M. Şi Lardy, N., eds., 2008. *Debating China`s Exchange Rate Policy*, Washington: Peterson Institute for International Economics
5. Aumann, R., Hart, S. (eds), 1994. *Handbook of game theory with economic applications*, volume I. Elsevier Science Publishers (North-Holland).
6. Aziz, J., Li, W., 2007. *China`s Changing Trade Elasticities*. IMF Working Paper WP/07/266
7. Baker, M., Pan, X. and Wurgler, J., 2009. *The Psychological Pricing in Mergers and Acquisitions*. NBER working paper, Cambridge, Massachusetts.
8. Balassa, B., 1964. The Purchasing Power Parity Doctrine a Reappraisal. *The Journal of Political Economy*, Vol. 72, No. 6 (Dec., 1964), pp. 584-596
9. Baldwin, R., Wyplosz, C., 2006. *Economia integrarii europene*. Bucuresti: Editura Economică
10. Barnett, S., Brooks, R., 2010. *China: Does Government Health and Education Spending Boost Consumption?*. Disponibil la <http://www.imf.org/external/pubs/cat/longres.cfm?sk=23533.0>
11. Bénassy-Quéré, A., Lahrèche-Révil, A. 2003. Trade Linkages and Exchange Rates in Asia: The Role of China. *CEPII Working paper* No 2003-21.
12. Berger, M, Martin, R, 2011. The Growth of Chinese Exports: An Examination of the Detailed Trade Data. *International Finance Discussion Papers*. Number 1033. November 2011

13. Bergsten, F., Gill, B., Lardy, N., Mitchell, D., 2007. *China: The Balance Sheet: What the World Needs to Know about the Emerging Superpower*, disponibil la <http://www.comw.org/cmp/fulltext/0604bergsten.pdf>
14. Bergsten, F.; Freeman, C.; Lardy, N.; Mitchell, D., 2009. *China's Rise: Challenges and Opportunities*, Washington: Peterson Institute for International Economics
15. Bergsten, F., 2010. *Correcting the Chinese Exchange Rate: An Action Plan. Testimony before the Committee on Ways and Means*. US House of Representatives, 24 martie
16. Bergsten, F., 2010. *A Proposed Strategy to Correct the Chinese Exchange Rate*. Testimony before the Hearing on the Treasury Department's Report on International Economic and Exchange Rate Policies Committee on Banking, Housing and Urban Affairs United States Senate, September 16, 2010. Disponibil la <http://www.piie.com/publications/testimony/bergsten20100916.pdf>
17. Bergsten, F., Gagnon, J., 2012. *Currency Manipulation, the US Economy, and the Global Economic Order*. Policy Brief in International Economics 12-25. Washington: Peterson Institute for International Economics.
18. Bergsten, F., 2013. *Currency wars, the economy of the US and reform of the International Monetary System*. Stavros Niarchos Foundation Lecture. Disponibil la <http://www.iie.com/publications/papers/bergsten201305.pdf>
19. Bierman, S., Fernandez, L., 1998. *Game Theory with Economic Applications*. Addison Wesley: Reading, MA
20. Bilson, J., 1979. Recent developments in monetary models of exchange rate determination. *Staff Papers, International Monetary Fund*, Vol. 26, No. 2, Jun., 1979
21. Binmore, K., 2007. *Does game theory work? The bargaining challenge*. London: The MIT Press
22. Boltho, A.; Weber, M., 2009. *Did China follow the East Asian development model?*. Disponibil la http://eaces.liuc.it/18242979200902/18242979200906_0206.pdf;
23. Breitenfellner, A., Cuaresma, J.C., 2008. Crude Oil Prices and the Euro-Dollar Exchange Rate: A Forecasting Exercise,. *Working Papers in Economics and Statistics*. University of Innsbruck. NO. 08
24. Brown, S. P. A., Virmani, R., Alm, R.. 2008. Crude Awakening: Behind the Surge in Oil Prices. *Economic Letter – Federal Reserve Bank of Dallas*, Vol. 5, No. 3.
25. Bryson, J., 2013. The Chinese Financial System: Year of the Tortoise? *Wells Fargo, Economics Group*, 15 februarie

26. Burdekin, R., Redfern, L., 2009. Sentiment Effects on Chinese Share Prices and Savings Deposits: The Post-2003 Experience. *China Economic Review*, Vol. 20: 246-261.
27. Camerer, C., 1997. *Progress in Behavioral Game Theory*. Journal of Economic Perspectives, 11(4), p. 172, pp. 167-188.
28. Camerer, C., 2003. *Behavioral Game Theory*, Princeton: Princeton University Press.
29. Capiello, L., Ferrucci, G., 2008. The Sustainability of China's Exchange Rate Policy and Capital Account Liberalisation. European Central Bank. *ECB Occasional Paper Series*, No.82, martie 2008
30. Castle, S., Saltmarsh M., 2010. Greece Pressed to Take Action on Economic Woes. *New York Times*, 15 februarie 2010. Disponibil la <http://www.nytimes.com/2010/02/16/business/global/16euro.html>. Ultima dată accesat în 23.08.2013
31. Chamon, M. D., Prasad, E. S., 2010. Why Are Saving Rates of Urban Households in China Rising? *American Economic Journal: Macroeconomics*, 2(1): 93-130
32. Chang, S., Yip, R., 2006. Impact of Exchange Rate Movements on the Mainland Economy. *China Economic Issues*, No. 3/06 (Hong Kong: Hong Kong Monetary Authority).
33. Chinn, M., Frankel, J., 2007. Will the Euro Eventually Surpass the Dollar as Leading International Reserve Currency? În Richard H. Clarida, ed., 2007. *G7 Current Account Imbalances: Sustainability and Adjustment 2007*, 283-322. Chicago: University of Chicago Press
34. Chow, G., 2006. Are Chinese Official Statistics Reliable? *CESifo Economic Studies*, June 2006
35. Clements, K., Lan, Y., Pei Shea, S., 2011. *The Big Mac Index Two Decades on: An Evaluation of Burgernomics*. Disponibil la <http://ssrn.com/abstract=1081843>
36. Cline, W., 2005. *The case for a new Plaza arrangement*. *Policy Briefs in International Economics*, Number PB05-4, Institute of International Economics, December.
37. Cline, W., Williamson, J., 2008. New Estimates of Fundamental Equilibrium Exchange Rates. *Policy Briefs in International Economics* 08-7 (Iulie). Washington: Peterson Institute for International Economics.
38. Cline, W., Williamson, J., 2009. 2009 Estimates of Fundamental Equilibrium Exchange Rates. *Policy Briefs in International Economics* 09-10 (Iunie). Washington: Peterson Institute for International Economics.

39. Cline, W., 2010. *Renminbi Undervaluation, China's Surplus, and the US Trade Deficit*. Policy Brief in International Economics 10-20. Washington: Peterson Institute for International Economics
40. Cline, W., 2012. Projecting China's Current Account Surplus. *Policy Briefs in International Economics* 12-7 (aprilie). Washington: Peterson Institute for International Economics
41. Cline, W., Williamson, J., 2010. Estimates of Fundamental Equilibrium Exchange Rates. *Policy Briefs in International Economics* 10-15 (Iunie). Washington: Peterson Institute for International Economics.
42. Cline, W., Williamson, J., 2011. Estimates of Fundamental Equilibrium Exchange Rates. *Policy Briefs in International Economics* 11-5 (Mai). Washington: Peterson Institute for International Economics.
43. Cline, W., Williamson, J., 2012. Updated Estimates of Fundamental Equilibrium Exchange Rates. *Policy Brief in International Economics* 12-23. Washington: Peterson Institute for International Economics
44. Cohen, B., 1971. The Future of Sterling as an International Currency. *International Affairs (Royal Institute of International Affairs 1944-)*. Vol. 48, No. 1 (Ian., 1972), pp. 90-92
45. Cohen, B., 2000. Life at the top: International currencies in the twenty-first century. *Essays in International Economics*, No.221
46. Cohen, B., 2003. Global Currency Rivalry: Can the Euro Ever Challenge the Dollar? *Journal of Common Market Studies Annual Lecture*, pregătită pentru prezentarea în cadrul celei de-a opta conferință internațională bianuală a European Union Studies Association, Nashville, 29 martie, 2003
47. Conybeare, J., 1987. *Trade Wars: The Theory And Practice Of International Commercial Rivalry*. New York: Columbia University Press
48. Cooper, R., 2005. Living with Global Imbalances: A Contrarian View. *Policy Briefs, Number PB05 – 3*, Peterson Institute for International Economics, Noiembrie 2005
49. Cooper, R.N., 2008. China's Coming Demand for Energy. În Eichengreen, B., Wiplosz, C. și Yung Chul Park, eds., 2008. *China, Asia and the New World Economy*. New York : Oxford University Press
50. Copeland, L., 2008. *Exchange rates and international finance*. Essex: Pearson Education Limited

51. Crawford, V., 1997. "Theory and Experiment in the Analysis of Strategic Interaction," in *Advances in Economics and Econometrics: Theory and Applications*, pp. 206-242. Cambridge. Reprinted in Colin F. Camerer *et al.*, ed. (2003). *Advances in Behavioral Economics*, Princeton. 1986-2003 papers
52. Cunningham, E.A., 2010. Energy Governance: Fuelling the Miracle. În Fewsmith, J., ed., 2010. *China Today, China Tomorrow: Domestic Politics, Economy and Society*. Plymouth: Rowman&Littlefield Publishers.
53. DaCosta, M., 2004. China`s exchange rate: Issues and policies. *Eastern Economic Association*, Annual Meeting, Washington D.C, February 20-22. Disponibil la www.uwec.edu/cfsa/Documents/DaCosta%20EEA2004.doc
54. Dardac, N., 2005. *Monedă, bănci și politici monetare*. București: Editura Didactică și Pedagogică
55. Di Giovanni, J., Levchenko, A., Zhang, J., 2012. *Can China's growth lower welfare in developed countries? A refutation of the Samuelson conjecture*, disponibil la <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/7820>
56. deGrawe, P., 2009. The politics of the Maastricht convergence criteria. *VOX*. Disponibil la <http://www.voxeu.org/article/politics-maastricht-convergence-criteria>. Ultima dată accesat în 07.09.2013
57. Dornbusch, R., Krugman, P., 1976. *Flexible Exchange Rates in the Short Run*, disponibil la http://www.brookings.edu/~media/projects/bpea/1976%203/1976c_bpea_dornbusch_krugman_cooper_whitman.pdf
58. Dornbusch, R., 1980. Exchange Rate Economics. Where Do We Stand? *Brookings Papers on Economic Activity*, 1:1980
59. Dunaway, S. et al., 2006. How Robust are Estimates of Equilibrium Real Exchange Rates: The Case of China. *IMF Working Paper*, No. 06/220, Octombrie 2006.
60. El Erian, M., 2013. *The Japanese Experiment*. Project Syndicate. Disponibil la <http://www.project-syndicate.org/commentary/the-uncertain-impact-of-japan-s-policy-revolution-by-mohamed-a--el-erian>, ultima dată accesat în 16.06.2013
61. Engel, C., 1999. *Accounting for U.S. Real Exchange Rate Changes*. Disponibil la http://www.econ.washington.edu/user/cmengel/acc_r.pdf
62. Eichengreen, B., 2001. Capital Account Liberalization: What Do Cross-Country Studies Tell US? *The World Bank Economic Review* 15, No. 3:341-365.

- Eichengreen, B., 2010. *The Renminbi as an International Currency*. Disponibil la www.econ.berkeley.edu/~eichengr/renminbi_international_1-2011.pdf
63. Eichengreen, Barry, 2011. *Exorbitant Privilege: The Rise and Fall of the Dollar and the Future of the International Monetary System*. New York: Oxford University Press
  64. Elliott, D., Yan, K., 2013. The Chinese Financial System. An Introduction and Overview. *John L. Thornton China Center Monograph Series*. No. 6, Iulie 2013. Disponibil la <http://www.brookings.edu/research/papers/2013/07/01-china-financial-system-elliott>
  65. Farndon, J., 2008. *Secretele Chinei. Ascensiunea unei noi superputeri mondiale*. București: Litera Internațional
  66. Francois, J., 2010. Deconstructing Sino-US codependence: revaluation, tariffs, exports and jobs. În Evenett, J. (ed), 2010. *The US-Sino Currency Dispute: New Insights from Politics, Economics and Law*. Centre for Economic Policy Research
  67. Frankel, J., Rose, A., 1994. A survey of empirical reaserch on nominal exchange rate. *NBER Working Paper Series*, Working Paper No.4865
  68. Frankel, J., 2008. Comment on Cline and Williamson. În Goldstein, M., Lardy, N., eds., 2008. *Debating China's Exchange Rate Policy*, Washington: Peterson Institute for International Economics
  69. Frankel, J., 2010. The renminbi since 2005. În Evenett, J. (ed), 2010, „The US-Sino Currency Dispute: New Insights from Politics, Economics and Law”, Centre for Economic Policy Research, 2010
  70. Frankel, J., Wei, S., 2007. *Assessing China's Exchange Rate Regime*. Lucrarea pregătită pentru 44th Economic Policy Panel Meeting II, găzduită de Federal Reserve Bank of New York, New York, February 12.
  71. Fratzscher, M., 2009. What Explains Global Exchange Rate Movement during Financial Crisis. *BCE Working Paper Series* No 1060/2009 (iunie). Disponibil la <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp1060.pdf>
  72. Huang, R., 2012. Studies on the Change Mechanism of RMB Exchange Rate with Non-Recurrent Events. *International Journal of Financial Research*. Vol. 3, No. 1; January 2012
  73. Fratianni, M., Hauskrecht, A., Maccario, A., 1998. Dominant currencies and the future of euro. *Open Economies Review*, 9, pp. 467-491
  74. Frenkel, J., 1976. A monetary approach to the exchange rates doctrinal aspects and empirical evidence. *The Scandinavian Journal of Economics*, Vol. 78, iunie 1976

75. Froot, K., Rogoff, K., 1994. Perspectives on PPP and Long Run Exchange Rate. *NBER Working Paper*, no.4952, Decembrie 1994;
76. Friedman, J., 1983. *Oligopoly theory*. Cambridge University Press
77. Fudenberg, D., 2006. *Advancing Beyond „Advances in Behavioral Economics”*. *Journal of Economic Literature*, 44(3), pp. 694-711
78. Gagnon, J., Hufbauer, G., 2011. *Taxing China's Assets: How to Increase U.S. Employment without Launching a Trade War*. *Foreign Affairs* (online), April 25. Disponibil la <http://www.foreignaffairs.com/articles/67810/joseph-gagnon-and-gary-hufbauer/taxing-chinas-assets>, ultima dată accesat în 16.06.2013.
79. Gagnon, J., 2012. *Combating widespread currency manipulation*. Policy Brief in International Economics 12-19. Washington: Peterson Institute for International Economics.
80. Gagnon, J., 2013. *Currency Wars*. Milken Institute Review. First Quarter 2013. Disponibil la http://www.milkeninstitute.org/publications/review/2013_1/46-55MR57.pdf, ultima dată accesat în 27.06.2013
81. Gao, H.; Yu, Y., 2009. *Internationalization of the Renminbi*. Disponibil la www.bis.org/repoofficepubl/arpresearch200903.05.pdf
82. Ghoneim H., Reda, Y., 2008. The US-China Trade Conflict: A Game Theoretical Analysis. *Working Papers 15, The German University in Cairo, Faculty of Management Technology*.
83. Gibbons, R., 1992. *Game theory for applied economists*. Princeton: Princeton University Press.
84. Gile, B., 2004. *China's Democratic Future*. New York : Columbia University Press
85. Golberg, L., 2010. Is the International Role of the Dollar Changing? *Federal Reserve Bank of New York*, Vol. 16, No 1, ianuarie 2010
86. Goldstein, M., 2005. *Renminbi Controversies*. Lucrare pregătită pentru Conference on Monetary Institutions and Economic Development, Cato Institute, 3 Noiembrie 3, 2005 Washington, DC. Disponibil la <http://www.iiie.com/publications/papers/goldstein1205.pdf>
87. Goldstein, M., 2007. A (Lack of) Progress Report on China's Exchange Rate Policies. *Working Paper 07-5*, iunie. Washington: Peterson Institute for International Economics
88. Goldstein, M., Lardy, N., eds., 2008. *Debating China's Exchange Rate Policy*, Washington: Peterson Institute for International Economics.

89. Goldstein, M., Lardy, N., 2009. *The future of China's exchange rate policy*. Peterson Institute for International Economics, Washington,
90. Greenspan, A. 2001. *The euro as an international currency*. Disponibil la <http://www.federalreserve.gov/boarddocs/speeches/2001/200111302/default.htm>
91. Harrison, G, Rutstrom, E., 1991. Trade Wars, Trade Negotiations and Applied Game Theory. *The Economic Journal*, Vol. 101, No. 406 (mai, 1991), pp. 420-435
92. Hartmann, P., 1998. *Currency competition and foreign exchange markets*. Cambridge: Cambridge University Press
93. Harvey, J., 1996. *Orthodox approaches to exchange rate: a survey*. Disponibil la <http://cas.umkc.edu/econ/economics/faculty/wray/631Wray/Week%208%20and%209/harvey.pdf>
94. He, X., 2010. Noteworthy Discrepancies in China's GDP accounting. *China & World Economy* 18(4), 88-102.
95. Hu, A., 2011. *China in 2020. A New type of Superpower*. Washington: Brookings Institution Press
96. Hunag, Y., 2010. What caused China's current account surplus? În Evenett, J. (ed), 2010. *The US-Sino Currency Dispute: New Insights from Politics, Economics and Law*. Centre for Economic Policy Research, 2010
97. Jhong-Wha, L., 2013. Abenomics and Asia. *Project Syndicate*. Disponibil la <http://www.project-syndicate.org/commentary/the-consequences-of-japan-economic-policies-for-asia-by-lee-jong-wha>, ultima dată accesat în 16.06.2013
98. Johnson, H. G., 1954. Optimum Tariffs and Retaliation. *Review of Economic Studies*, No. 21, pp. 142-53
99. Kenen, P., 1983. The Role of the Dollar as an International Reserve Currency. *Occasional Papers*, no. 13, Group of Thirty.
100. Kenen, P., 2009. Currency internationalisation: an overview. În volumul *Currency internationalisation: lessons from the global financial crisis and prospects for the future in Asia and the Pacific*. Proceedings pentru conferința organizată de BIS și Banca Coreei din Seul, 19–20 martie 2009. Decembrie 2011, p.9-18. Disponibil la http://www.globe-expert.eu/quixplorer/filestorage/Interfocus/3-Economie/34-Places_Financieres/34SRCNL-BIS_research_papers/201201/11JanCurrency_internationalisation_lessons_from_the_global_financial_crisis_and_prospects_for_the_future_in_Asia_and_the_Pacific.pdf#page=22.
101. Kissinger, H., 2011. *On China*. New York: The Penguin Press

102. Kholer, M., 2010. Exchange rates during financial crises. *BIS Quarterly Review*, martie 2010
103. Kojima, Reiitsu (2003), "the credibility of the economic statistics of China GDP estimation", *The Asia Economy*, 44(5-6).
104. Krugman, P., 1992. The international role of the dollar. În Krugman, P. 1992. *Currencies and crisis*. Cambridge: MIT Press
105. Krugman, P., 2007. Will There Be a Dollar Crisis? *Economic Policy*, Vol.22, iulie 2007, No 51, pp 435-67
106. Krugman, P., 2010. Taking On China. *New York Times*, 15 martie 2010.
107. Lardy, N. 1992. *Foreign Trade and Economic Reform in China*. Cambridge: Cambridge University Press.
108. Lardy, N., 2007. *China: Rebalancing Economic Growth*. Disponibil la <http://www.iie.com/publications/papers/lardy0507.pdf>
109. Lardy, N., Douglass, P., 2011. Capital Account Liberalization and the Role of the Renminbi. *Working Paper in International Economics* 11-6 (February). Washington: Peterson Institute for International Economics
110. Lawrence, S., Lum, T., 2011. U.S.-China Relations: Policy Issues. *Congresional Reaserch Service*. Disponibili la <http://www.fas.org/sgp/crs/row/R41108.pdf>
111. Lewis, J., 2010. *Environmental Challenges: From the Local to the Global*. În Fewsmith, J., 2010. *China Today, China Tomorrow: Domestic Politics, Economy and Society*. Plymouth: Rowman&Littlefield Publishers.
112. Lizardo, R. A., Mollick, A. V., 2010. Oil price fluctuations and U.S. dollar exchange rates. *Energy Economics*, Vol. 32, pp. 399-408
113. Lum, T., coord., 2008. *Comparing Global Influence: China's and U.S. Diplomacy, Foreign Aid, Trade, and Investment in the Developing World*. Disponibil la <http://www.fas.org/sgp/crs/row/RL34620.pdf>
114. MacDonald R., 2000. Concepts to Calculate Equilibrium Exchange Rates: An Overview. *Discussion paper Series 1 / Volkswirtschaftliches Forschungszentrum der Bundesbank*, No. 2000,03. Disponibil la <http://hdl.handle.net/10419/19531>
115. MacDonald, R., 2006. *Exchange rate economics*. New York: Routledge
116. Maddison, A., 2006. The World Economy: a Millennial Perspective. *Development Centre of the Organisation For Economic Co-Operation And Development*.
117. Maddison, A., 2007. *Chinese Economic Performance in the Long Run*, disponibil la <http://browse.oecdbookshop.org/oecd/pdfs/product/4107091e.pdf>

118. Markusen, J., Wigle, R., 1989. Nash Equilibrium Tariffs for the United States and Canada: The Roles of Country Size, Scale Economies, and Capital Mobility. *Journal of Political Economy* Vol. 97, No. 2 (Apr., 1989), pp. 368-386
119. Martin, M., 2010. Understanding China's political system. *Congresional Reaserch Service*. Disponibil la <http://www.fas.org/sgp/crs/row/R41007.pdf>
120. McCauley, R., McGuire, P., 2009. Dollar appreciation in 2008: safe haven, carry trades, dollar shortage and overhedging. *BIS Quarterly Review*, decembrie 2009.
121. McGregor, R., 2007. China`s Trade Surplus Overshadows Talks. *Financial Times*, 11 mai
122. McGregor, R., 2011. *The Party: The Secret World of China's Communist Rulers*. Londra: Penguin Books
123. McGuire, P., von Peter, G., 2009. The US dollar shortage in global banking and the international policy response. *BIS Working Paper*, no. 291, octombrie 2009.
124. McKelvey, R., McLennan, A., and Theodore T., 2013. *Gambit: Software Tools for Game Theory*. Version 13.1.0. <http://www.gambit-project.org>
125. McKinnon, R. 2006. China's Exchange Rate Appreciation in the Light of the Earlier Japanese Experience. *Centre for European Economic Research (ZEW) Discussion Paper* No. 06-035
126. McKinnon, R.; Schnabl, G., 2009. *The Case for Stabilizing China's Exchange Rate: Setting the Stage for Fiscal Expansion*. Disponibil la http://www.stanford.edu/~mckinnon/papers/fulltext_McKinnon%20and%20Schnabl.pdf
127. McMillan, J., 1986. *Game Theory in International Economics*. Harwood Academic Publishers: Chur, Switzerland
128. Meese, R., Rogoff, K., 1983. Exchange rate models of the seventies. *Journal of International Economics*, no. 14 (1983), pp. 3-24
129. Men, J., 2008. EU-China Relations: Problems and Promises. *Jean Monet/Robert Schuman Paper Series*, Vol.8, No.13. Diponibil la <http://aei.pitt.edu/9060/1/MenEUchina Long08edi.pdf>
130. Mistral, J., 2010. The Sovereign Debt Crisis and the Future of the Euro. *IFRI – Centre des etudes economiques*, iulie 2010
131. Miu, J., Sarkar, A., Tepper, A., 2012. The European Debt Crisis and the Dollar Funding Gap. *Liberty Street Economics*, Federal Bank of New York. Disponibil la

- <http://libertystreeteconomics.newyorkfed.org/2012/08/the-european-debt-crisis-and-the-dollar-funding-gap.html>.
132. Modigliani, F., Cao, S.L., 2004. The Chinese Saving Puzzle and the Life-Cycle Hypothesis. *Journal of Economic Literature*, vol XLII, p. 145-170
  133. Moore, P., 2011. Offshore RMB: Capital Market History in the Making. În *Euroweek, Offshore RMB Bonds: A New Global Market*, iunie 2011, p.5
  134. Morrison, W., 2008. *China-US Trade Issues*. Congressional Research Service. Disponibil la <http://www.fas.org/sgp/crs/row/RL33536.pdf>
  135. Morrison, W., Labonte, M., 2010. China's Currency: An Analysis of the Economic Issues. *Congresional Reaserch Service*, 30 decembrie 2010. Disponibil la <http://fpc.state.gov/documents/organization/154184.pdf>
  136. Morrison, W., 2012. China-US Trade Issues. *Congresional Reaserch Service*. Disponibil la <http://www.fas.org/sgp/crs/row/RL33536.pdf>
  137. Morrison, W., 2013. China-US Trade Issues. *Congresional Research Service*. Disponibil la <http://www.fas.org/sgp/crs/row/RL33536.pdf>
  138. Morrow, J., 1994. *Game Theory for Political Scientists*. Princeton: Princeton University Press
  139. Mundell, R., 1993. EMU and the International Monetary System: A Transatlantic Perspective. *Austrian National Bank Working Paper, No 13*
  140. Mussa, M., 2007. *IMF Surveillance over China's Exchange Rate Policy*. Lucrare prezentată la Conferința „China's Exchange Rate Policy”. Peterson Institute for International Economics. October 19, 2007.
  141. Myerson, 1991. *Game Theory: Analysis of Conflict*. Harvard University Press
  142. Nakamoto, S., 2008. *Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System*. Disponibil la <http://bitcoin.org/bitcoin.pdf>
  143. Nash, F., 1950a. *Equilibrium Points in N-Person Games*. Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America, No 36.
  144. Nash, J., 1950b. The bargaining problem. *Econometrica*, No. 18, pp 155–62.
  145. Nash, J., 1951. Non-cooperative games. *Annals of Mathematics*, No. 54, 286–95.
  146. Nathan, A., 2003. Authoritarian Resilience. *Journal of Democracy*, Volume 14, No. 1, ianuarie 2003, pp. 6-17
  147. Navarro, P., 2011. *China- razboaiele care vor veni*. București: Niculescu

148. von Neumann, J., Morgenstern, O., 1944. *The Theory of Games and Economic Behaviour*. Princeton: Princeton University Press
149. Norloff, C. 2010. *America's Global Advantage: US Hegemony and International Cooperation*. New York: Cambridge University Press
150. Obstfeld, M., Kenneth R., 2005, Global Current Account Imbalances and Exchange Rate Adjustments, *Brookings Papers on Economic Activity* 1, 67-146
151. Osborne, M., Rubinstein, A., 1994. *A course in game theory*. London: MIT University Press
152. Osborne, M., Rubinstein, A., 2005. *Bargaining and market*. San Diego: Academic Press Inc.
153. Oudiz, G., Sachs, J., 1985. "International Policy Coordination in Dynamic Macroeconomic Models" pp.274-330. În Buiter, W., Marston, R. (eds), 1985., *International Economic Policy Coordination*. Cambridge University Press.
154. Padoa-Schioppa, T. 2010. *The ghost of Bancor: the economic crisis and global monetary disorder*. Universite catholique de Louvain, Fondation Internationale Robert Triffin. Disponibil la http://www.uclouvain.be/cps/ucl/doc/triffin/documents/TPS_EN_finale_clean.pdf.
155. Peerenboom, R., 2007. *China Modernizes. Threat to the West or Model to the Rest?* Oxford : Oxford University Press
156. Pei, M., 2006. *China's Trapped Transition: The Limits of Developmental Autocracy*. Cambridge University Press
157. Pei, M., 2013. The Politics of a Slowing China. Project Syndicate, 6 iulie 2013. Disponibil la <http://www.project-syndicate.org/commentary/the-impact-of-slow-gdp-growth-on-chinese-politics-by-minxin-pei>
158. Persaud, A., 2004. *Why Currency Empires Fall*. Gresham Lectures. Disponibil la <http://www.gresham.ac.uk/lectures-and-events/when-currency-empires-fall>
159. Petri, P., Plummer, M., 2009. The triad in crisis: What we learned and how it will change global cooperation. *Journal of Asian Economics*, Vol. 20, No. 6, 2009, pp. 700-713
160. Pollard, P., 2001. *The Creation of the Euro and the Role of the Dollar in International Markets*. Disponibil la <http://research.stlouisfed.org/publications/review/01/09/0109pp.pdf>
161. Portes, R., 2000. The role of the euro in the world: past developments and future perspectives. Lucrare pregătită pentru European Parliament Committee on Economic

- and Monetary Affairs. Prezentată și discutată la întâlnirea Comitetului din Strasbourg, 15 Noiembrie 2000
162. Prince, J., 2008. Repeat Purchase amid Rapid Quality Improvement: Structural Estimation of Demand for Personal Computers. *Journal of Economics and Management Strategy*, 17(1): 1-33.
  163. Rasmusen, E., 2001. *Games and information. An introduction to game theory*. Blackwell Publishing
  164. Rawski, T.G. (2001), "What's happening to China's GDP statistics?", *China Economic Review*, 12(4), December
  165. Reimer, J., Zheng, X., Gehlhar, M., 2012. Export Demand Elasticity Estimation for Major U.S. Crops. *Journal of Agricultural and Applied Economics*, 44, 4 (Noiembrie 2012), pp:501–515
  166. Rezvanian, R., Turk, R. A., Mehdian, S.M., 2011. Investors Reactions to Sharp Price Changes: Evidence from Equity Markets of the People's Republic of China. *Global Finance Journal*, Vol. 22: 1-18
  167. Romp, G., 1997. *Game theory: Introduction and applications*. Oxford: Oxford University Press.
  168. Robertson, P., Zu, J., 2010. *In China's Wake: Has Asia Gained from China's Growth?* Disponibil la http://www.business.uwa.edu.au/data/assets/pdf_file/000/5/1082606/10-15_In_Chinas_Wake_Has_Asia_Gained_from_Chinas_Growth.pdf
  169. Rogoff, K., 1996. The Purchasing Power Parity Puzzle. *Journal of Economic Literature*, vol. XXXIV, iunie 1996, pp.647-668;
  170. Rogoff, K., 2009. *Exchange rates in the modern floating era: what do we really know?*, *Rev World Econ* (2009) 145:1–12
  171. Rose, K., 1991. *The role of exchange rate in a popular model of international trade: Does the Marshall-Lerner condition hold?* *Journal of International Economics*, 30, pp.301-316
  172. Rosenberg, M., 2003. *Exchange Rate Determination: Models and Strategies for Exchange Rate Forecasting*. McGraw-Hill
  173. Roubini, N., 2012. Greece must exit, *Project Syndicate*, 17 mai, 2012. Disponibil la <http://www.project-syndicate.org/commentary/greece-must-exit>
  174. Roubini, N., 2013. Trouble in Emerging-Market Paradise. *Project Syndicate*, 22 iulie 2013. Disponibil la <http://www.project-syndicate.org/commentary/slower-growth-ahead-for-the-brics-and-other-emerging-markets-by-nouriel-roubini>

175. Sarno, L., Taylor, M., 2002. Purchasing Power Parity and the Real Exchange Rate. *IMF Staff Papers*, Vol. 49, No. 1
176. Sarno, L., Taylor, M., 2003. *The economics of exchange rate*. New York: Cambridge University Press
177. Schott, P., 2010. The 2005 to 2008 appreciation of the yuan and US trade. În Evenett, J. (ed), 2010. *The US-Sino Currency Dispute: New Insights from Politics, Economics and Law*. Centre for Economic Policy Research
178. Schuman, M., 2012. *Why China have an economic crisis*. Disponibil la <http://business.time.com/2012/02/27/why-china-will-have-an-economic-crisis/>
179. Shane, M., Roe, T., Somwaru, A., 2010. Exchange Rates, Foreign Income, and U.S. Agricultural Exports. *Agricultural and Resource Economics Review* 37/2 (October 2008) 160–175
180. Shapley, L., 1953. *A Value for n-Person Games*, pp. 307-317. În lucrarea *Contributions to the Theory of Games*, Volume II (Annals of Mathematics Studies, 28) (H. W. Kuhn and A. W. Tucker, eds.), Princeton: Princeton University Press
181. Shirk, S, 2007. *China: Fragile Superpower*. New York: Oxford University Press
182. ShROUT, K., 2013. The US Bond Market may be Much Different than you Think it is. LearnBonds.com, 30 mai, 2013, <http://www.learnbonds.com/how-big-is-the-bond-market/>
183. Shu C., Yip, R., 2006. Impact of Exchange Rate Movements on the Chinese Economy. *Hong Kong Monetary Authority*, No. 3/06, iulie 2006.
184. Shubik, M., 1978. Game Theory: Economic Applications. În Kruskal, W. Şi Tanur, J.M., ed., 1978. *International Encyclopedia of Statistics*, v. 2, pp. 372–78.
185. Shubik, M., 1981. Game Theory Models and Methods in Political Economy. *Handbook of Mathematical Economics*, v. 1, pp. 285-330
186. Shubik, M., 1987. *A Game-Theoretic Approach to Political Economy*. London: MIT Press.
187. Shubik, M., 2002. Game Theory and Experimental Gaming. În Aumann, R, Hart, S., ed., 2002. *Handbook of Game Theory with Economic Applications*. Elsevier, v. 3, pp. 2327-2351.
188. Smith, V., 1992. Game Theory and Experimental Economics: Beginnings and Early Influences. În Weintraub, E., ed., 1992. *Towards a History of Game Theory*. Pp. 241-282.

- 189.** Song, B., Marchant, M., Xu, S., 2006. *Who Dominates Market Power for U.S.-China Soybean Trade?* Lucrare prezentată în cadrul Southern Agricultural Economics Association Annual Meetings Orlando, Florida, 5-8 februarie, 2006
- 190.** Soros, G., 2012. Why Germany should lead or leave. *Project Syndicate*, 8 Septembrie. Disponibil la <http://www.project-syndicate.org/commentary/why-germany-should-lead-or-leave-by-george-soros>
- 191.** Spence, M., 2013. China's End of Exuberance. *Project Syndicate*, 23 iulie 2013. Disponibil la <http://www.project-syndicate.org/commentary/the-keys-to-china-s-long-term-growth-prospects-by-michael-spence>
- 192.** Stiglitz, J., 1996. *Some Lessons from the East Asian Miracle*. Disponibil la <http://blog.pucp.edu.pe/media/2375/20100608-Stiglitz-Some%20Lessons%20of%20the%20East%20Asian%20Miracle.pdf>
- 193.** Subramanian, A., 2010. New PPP-based estimates of renminbi undervaluation and policy implications. *Vox Reaserch*, 16 Aprilie. Disponibil la <http://www.voxeu.org/article/new-ppp-based-estimates-renminbi-undervaluation>
- 194.** Surowiecki, J., 2011. Cryptocurrency. *MIT Technology Review*. Dsiponibil la <http://www.technologyreview.com/review/425142/cryptocurrency/>
- 195.** Suzuki, M, 1994. Economic Interdependence, Relative Gains, and International Cooperation: The Case of Monetary Policy Coordination. *International Studies Quarterly* (1994) 38, 475-498
- 196.** Takahashi, K., 2006. On the credibility of GDP statistics in China. Official historical data reexamined. *Kobe University Economic Review* 52 (2006)
- 197.** Taylor, A., Taylor, M., 2004. The Purchasing Power Parity Debate. *Journal of Economic Perspectives*, Vol. 18, No.r 4, toamna 2004, pp 135–158
- 198.** Thong, S., Chong, C., 2010. China-ASEAN Free Trade Area In 2010: A Regional Perspective. *EAI Background Brief*, No. 519. Disponibil la www.eai.nus.edu.sg/BB519.pdf
- 199.** Thorbecke, W., and G. Smith. 2010. How Would an Appreciation of the RMB and Other East Asian Currencies Affect China's Exports? *Review of International Economics* 18(1): 95–108.
- 200.** Thorbecke, W., and G. Komoto. 2010. Investigating the Effect of Exchange Rate Changes on Transpacific Rebalancing. *ADB Working Paper 247*. Tokyo: Asian Development Bank Institute. Disponibil la <http://www.adbi.org/working-paper/2010/09/08/4060.effect.rate.changes.transpacific.rebalancing/>

- 201.** Truman, E. M., 2011. Sovereign Wealth Funds: Is Asia Different? *Working Paper Series* 11-12. Washington: Peterson Institute for International Economics
- 202.** Vallee, S., 2012. The Internationalisation Path of the Renminbi. *Bruegel Working Paper*, 2012/05, martie 2012. Disponibil la <http://www.bruegel.org/publications/publication-detail/publication/715-the-internationalisation-path-of-the-renminbi/>
- 203.** Vives, X., 2001. *Oligopoly pricing: old ideas, new rules*. London:MIT Press
- 204.** Williams, J., 2012. Monetary Policy, Money, and Inflation. Prezentare pregătită pentru Western Economic Association International San Francisco, CA , iulie 2012. Disponibil la <http://www.frbsf.org/news/speeches/2012/john-williams-0702.pdf>
- 205.** Williamson, J. (1994). Estimating Equilibrium Exchange Rates. Peterson Institute
- 206.** for International Economics.
- 207.** Wu, F., Pan, P., Wang, D., 2010. *Renminbi's Potential to Become a Global Currency*. Disponibil la <http://ideas.repec.org/a/bla/chinae/v18y2010i1p63-81.html>
- 208.** Wyplosz, Charles, 1999. An International Role for the Euro? În Dermine, J și Hillion, P., eds., 1999. *European Capital Markets with a Single Currency*. Oxford: Oxford University Press, ch. 3
- 209.** Wyplosz, C, Weber, S., 2009. Exchange Rates during the Crisis. World Bank Policy Research Working Paper, 5059. Disponibil la <http://elibrary.worldbank.org/docserver/download/5059.pdf?expires=1380151870&id=id&accname=guest&checksum=0630844D40EE373D47828027D20CE0A4>
- 210.** Xu, Y., 2000. China's Exchange Rate Policy. *China Economic Review*, vol 11, no. 3, pp 262-77
- 211.** Yang, D.; Zhang, J.; Zhou, S., 2011. *Why are Saving Rates so High in China?* Disponibil la <http://www.nber.org/papers/w16771>
- 212.** Yongnian, Z, 2010. Central-Local Relations: The Power to Dominate. În Fewsmith, J., ed, 2010. *China Today, China Tomorrow: Domestic Politics, Economy and Society*. Plymouth: Rowman&Littlefield Publishers
- 213.** You, K., Sarantis, N., 2012. *Structural Breaks and the Equilibrium Real Effective Exchange Rate of China: A NATREX Approach.*, Disponibil la http://www.suomenpankki.fi/bofit_en/tutkimus/tyopajat/Documents/17_18092012china/Structural%20Breaks%20and%20the%20Equilibrium%20Real%20Effective%20Exchange%20Rate%20of%20China%20A%20NATREX%20Approach.pdf

214. Yu, Y., 2010. A trade war is entirely unnecessary. În Evenett, J. (ed), 2010. *The US-Sino Currency Dispute: New Insights from Politics, Economics and Law*. Centre for Economic Policy Research
215. Zheng, J., 2001. China's official statistics. Growing with full vitality. *China Economic Review* 12, 333—337.
216. Zhou X., 2009. *Reform the International Monetary System*. Eseu al Guvernatorului Băncii Centrale a Chinei, 23 Martie. Disponibil la <http://www.bis.org/review/r090402c.pdf>
217. ***Asian development Bank, 2013. *Asia Bond Monitor*. Martie 2013. Disponibil la http://asianbondsonline.adb.org/documents/abm_mar_2013.pdf
218. ***Banca Mondială, *How to Classify Countries*, <http://data.worldbank.org/about/country-classifications>
219. ***Banca Mondială, 1993. *The East Asian Miracle*. Disponibil la http://www.wds.worldbank.org/external/default/WDSContentServer/IW3P/IB/1993/09/01/000009265_3970716142516/Rendered/PDF/multi_page.pdf
220. ***Banca Mondială, 2011. *World Development Indicators*. Disponibil la http://siteresources.worldbank.org/DATASTATISTICS/Resources/wdi_ebook.pdf
221. ***Banca Mondială, 2012. *Bulletin Board of Statistical Capacity*. Disponibil la <http://data.worldbank.org/data-catalog/bulletin-board-on-statistical-capacity>
222. ***Banca Mondială, 2013. *Global Economic Prospects*. Exchange Rates Annex, ianuarie 2013
223. ***BBC, 2010. *China and ASEAN free trade deal begins*, 1 ianuarie 2010. Disponibil la <http://news.bbc.co.uk/2/hi/business/8436772.stm>
224. ***BBC, 2012. *How China is ruled: Communist Party*. 8 octombrie. Disponibil la <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-pacific-13904437>
225. ***BBVA Report, 2009. *China Watch*. Disponibil la http://www.bbvarsearch.com/KETD/fbin/mult/090209_ChinaWatch_EN_Jan_09_tcm348-189632.pdf?ts=2032011
226. ***BCE, 2008. *Monthly Bulletin* (Decembrie). Disponibil la <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb200812en.pdf>
227. ***BCE, 2009. *Monthly Bulletin* (Decembrie). Disponibil la <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb200912en.pdf>
228. ***BCE 2010. *Monthly Bulletin* (Decembrie).. Disponibil la <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201012en.pdf>

229. ***BCE 2011. *Monthly Bulletin* (Decembrie). Disponibil la <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201112en.pdf>
230. ***BCE, 2012a. *The international role of the euro* (iulie). Disponibil la <http://www.ecb.int/pub/pdf/other/euro-international-role201207en.pdf>
231. ***BCE 2012b. *Monthly Bulletin* (Decembrie).. Disponibil la <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201212en.pdf>
232. ***BIS, 2010. *Triennial Central Bank Survey: Report on global foreign exchange market activity in 2010*, aprilie 2010. Disponibil la www.bis.org/publ/rpfxf10t.pdfBIS
233. ***BIS, 2013. *Triennial Central Bank Survey: Report on global foreign exchange market activity in 2013*, septembrie 2013. Disponibil la www.bis.org/publ/rpfxf13fx.pdf
234. ***BIS Quarterly Review, 2010. *International banking and financial market development*. Disponibil la http://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1006.htm
235. ***Bloomberg, 2010. *Singapore Currency Intervention Totaled \$17 Billion, DBS SaYs*, 6 decembrie 2010. Disponibil la http://www.bloomberg.com/apps/news?pid=newsarchive&sid=aJ84YeQ_idAc
236. ***Bloomberg, 2011. *China Reserve-Ratio Cut May Signal Slowdown*, 30 noiembrie 2011. Disponibil la <http://www.bloomberg.com/news/2011-11-30/china-cuts-reserve-requirement-for-banks-as-europe-crisis-threatens-growth.html>
237. ***Bloomberg, 2012a. *China Cuts Growth Target to 7.5% as Wen Seeks Sustainable Growth*, 4 martie 2012. Disponibil la <http://www.bloomberg.com/news/2012-03-04/china-targets-7-5-growth-this-year-as-european-debt-crisis-slows-exports.html>
238. ***Bloomberg, 2012b. *Most-Accurate Forecasters Say Dollar Beats QE3*, 9 Octombrie 9, 2012. Disponibil la <http://www.bloomberg.com/news/2012-10-09/most-accurate-forecasters-say-dollar-beats-qe3.html>
239. ***BP Statistical Review of World Energy 2010. Disponibil la http://www.bp.com/liveassets/bp_internet/globalbp/globalbp_uk_english/reports_and_publications/statistical_energy_review_2011/STAGING/local_assets/pdf/statistical_review_of_world_energy_full_report_2011.pdf
240. ***China Daily, 2007. *Former SFDA chief executed for corruption*, 10 iulie 2007. Disponibil la http://www.chinadaily.com.cn/china/2007-07/10/content_5424937.htm
241. ***China Statistical Abstract 2010. Disponibil la <http://tongji.cnki.net/overseas/engnavi/HomePage.aspx?id=N2010070001&name=YCDES&floor=1>

242. ***China View, 2008. *Former Beijing vice mayor given suspended death penalty for bribery*, 19 octombrie 2008. Disponibil la http://news.xinhuanet.com/english/2008-10/19/content_10217280.htm
243. ***Clifford Chance, 2013. *New developments accelerate Renminbi internationalisation*. Disponibil la http://www.cliffordchance.com/publication-views/publications/2013/07/new_developmentsacceleraterenminb0.html
244. ***Comisia Europeană, 2011. *Facts and figures on EU-China trade*. Disponibil la http://eeas.europa.eu/delegations/china/documents/news/20110713_en.pdf
245. ***Comisia Europeană, 2012. *Memo - EU initiates anti-dumping investigation on solar panel imports from China*. Disponibil la http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-12-647_en.htm, ultima dată accesat în 16.06.2013
246. ***Comisia Europeană, 2013. *European Economic Forecast, Commission Staff Working Document*, iarna 2013.
247. ***Deloitte, 2012. *China real estate investment handbook*. Disponibil la http://www.deloitte.com/assets/DcomChina/Local%20Assets/Documents/Industries/Real%20estate/cn_RE_REIH2012_130312.pdf
248. ***Deutsche Bank, 2000. *On the euro: the first 18 months*. Disponibil la http://www.dbresearch.com/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD000000000016904/EMU+and+the+euro%3A+18+months+on.pdf
249. ***Deutsche Bank Research, 2009. *China's Financial Markets – a future global force?* Disponibil la www.dbresearch.de/PROD/DBR...DE.../PROD0000000000238901.pdf
250. ***Eurostat, 2012. *The EU in the world 2013. A statistical portrait*. Luxembourg: Publications Office of the European Union
251. ***Financial Time, 2012. *China tells banks to roll over loans*, 12 februarie 2012. Disponibil la <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/dc7035dc-553b-11e1-b66d00144feabdc0.html#axzz1sTDuEZUa>
252. ***Fitch Ratings, 2013. *U.S. Money Fund Exposure and European Banks: Eurozone Declines, France Increases*. Disponibil la http://www.fitchratings.com/creditdesk/reports/report_frame.cfm?rpt_id=699682&cm_sp=eurozone-_-research-_-US%20Money%20Fund%20Exposure%20and%20European%20Banks%20Eurozone%20Declines%20France%20Increases
253. ***FMI, 2010. *World Economic Outlook Database*, Octombrie 2010. Disponibil la www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2010/02/weodata/index.aspx.

254. ***FMI, 2012a. *Working Together to Support Global Recovery*, Annual Report 2012, disponibil la <http://www.imf.org/external/pubs/ft/ar/2012/eng/index.htm>
255. ***FMI, 2012b. *Annual Report on Exchange Arrangements and Exchange Restrictions*, aprilie 2012, disponibil la <http://www.imf.org/external/pubs/cat/longres.aspx?sk=24976>
256. ***FMI, 2012c. *People's Republic of China 2012 Article IV Consultation*. Disponibil la <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr12195.pdf>, ultima dată accesat în 27.06.2013
257. ***FMI, 2013. *World Economic Outlook Database*. Aprilie 2013. Disponibil la <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2013/01/weodata/index.aspx>
258. ***Global Times, 2010. *Police chief admits taking 30 million yuan in bribes*, 21 ianuarie 2010. Disponibil la <http://china.globaltimes.cn/society/2010-01/499956.html>
259. ***Goldman Sachs Global Liquidity Management, 2013. *FAQ: China's Bond Market*. Disponibil la http://www.goldmansachs.com/gsam/docs/fundsgeneral/general/education/economic_and_market_perspectives/china_bond_market_faq.pdf
260. ***MIT Joint Program on the Science and Policy of Global Change, 2011. *Health Damages from Air Pollution*. Disponibil la http://globalchange.mit.edu/files/document/MITJPSPGC_Rpt196.pdf
261. ***Morgan Stanley Research, 2011. *How Important Is Japan to the Chinese Economy?* Disponibil la http://linkback.morganstanley.com/web/sendlink/webapp/BMServlet?file=ligc7ulq-3o2d-g000-ad180025b3a40200&store=0&user=9uc24cwh0vn-3&__gda__=1426190454_e2aa05bf670ee2acdcc314bd9544be39.
262. ***OECD, 2012. *Economic Outlook*. No 92 , Decembrie 2012, OECD Annual Projections. Disponibil la <http://stats.oecd.org/Index.aspx?QueryId=40568>
263. ***Reuters, 2013. *China levies anti-dumping duties on Japan, U.S.-imported chemical*. 21 martie 2013. Disponibil la <http://www.cnbc.com/id/100580255>, ultima dată accesat în 16.06.2013
264. ***SWIFT, 2011. *RMB Internationalisation Business Insights report - RMB internationalisation: Implications for the global financial industry*. Disponibil la http://www.swift.com/assets/swift_com/documents/aboutswift/RMB_White_paper_internationalisation.pdf
265. ***The Economist, 2008. *The battle of Smoot-Hawley*. Disponibil la http://www.economist.com/node/12798595?story_id=12798595, ultima dată accesat în 16.06.2013

- 266.** ***The Economist, 2010. *China's Economy: Hello America*, 16 august 2010. Disponibil la <http://www.economist.com/node/16834943>
- 267.** ***The Economist, 2011. *Fast food for thought*, 30 iulie 2011. Disponibil la <http://www.economist.com/node/21524873>
- 268.** ***The New York Times, 2012. *In China, Fear at the Top*, 20 mai 2012. Disponibil la http://www.nytimes.com/2012/05/21/opinion/in-china-fear-at-the-top.html?_r=1&emc=tnt&tntemail1=y
- 269.** ***US Energy Information Administration, 2011. *International Energy Outlook 2011*. Disponibil la <http://205.254.135.7/forecasts/ieo/pdf/0484%282011%29.pdf>
- 270.** ***US Treasury, 2013. *Report to Congress on International Economic and Exchange Rate Policies*. Disponibil la <http://www.treasury.gov/resource-center/international/exchange-rate-policies/Documents/ForeignExchangeRepor20April2013.pdf>. Ultima dată accesat în 27.06.2013
- 271.** ***Xinhua Agency, 2007. *Premier: China confident in maintaining economic growth*, 16 martie 2007. Disponibil la http://news.xinhuanet.com/english/2007-03/16/content_5856569.htm
- 272.** ***Xinhua Agency, 2011a. *China's Communist Party members exceed 80 million*. Disponibil la <http://english.cpc.people.com.cn/66102/7419939.html>
- 273.** ***Xinhua Agency, 2011b. *Nigerian central bank governor says yuan becoming reserve currency*, 7 septembrie 2011. Disponibil la <http://english.peopledaily.com.cn/90778/7590251.html>
- 274.** ***Xinhua Agency, 2012. *China Voice: Environmental challenges ring alarm bells*, 22 aprilie 2012. Disponibil la <http://news.xinhuanet.com/english/china/2012-04/22/c131542663.htm>